

Makale Türü: Araştırma Makalesi

NİĞDE KENTSEL YAYLA TURİZMİ POTANSİYEL TALEBİN BELİRLENMESİ Determination of Potential Demand for Urban Plateau Tourism in Niğde

Hasan Hüseyin TÜRKMEN*^{ORCID}

Yazar Bilgileri

* Dr. Öğr. Üyesi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Yönetim ve Organizasyon Bölümü, e-mail: hhturkmen@ohu.edu.tr

Anahtar Kelimeler:

Turizm yönetimi
Sürdürülebilir turizm
Turizm stratejileri

ÖZ

Niğde, yüksek coğrafi konumu, serin iklimi ile eko-turizmin önemli bir dalı olan kentsel yayla turizmi için dikkate değer bir potansiyele sahiptir. Bu çalışma, Niğde ilinin kent merkezli yayla turizmi potansiyelini değerlendirmeyi ve bu potansiyele yönelik talebi analiz etmeyi amaçlamaktadır. Yayla turizmi, eko-turizmin bir alt dalı olarak son yıllarda gelişmeye devam etmektedir. Türkiye genelinde ise turizm sektörü giderek daha büyük bir ivme kazanmakta ve pek çok şehir, turizm potansiyellerini açığa çıkarma ve geliştirme hedefiyle çeşitli çalışmalar yürütmektedir. Eko-turizm açısından mevcut imkânların incelenmesi, Niğde’de turizmin iyileştirilmesi ve geliştirilmesi adına önem taşımaktadır. Bu çalışmada, Niğde’nin kentsel yayla turizmi potansiyeli değerlendirilmiş ve güneydeki çevre illerden gelen talepler incelenmiştir. Niğde’nin yayla turizmi potansiyelini harekete geçirmek adına sağlık, sosyal tesisler ve alışveriş merkezleri gibi altyapı yatırımlarının yapılması gerektiği vurgulanmıştır. Bunun yanı sıra markalaşma çalışmalarının güçlendirilmesi ve yerel aktörlerle iş birliği içinde sürdürülebilir turizm stratejilerinin geliştirilmesi önerilmektedir. Bu adımların uygulanması, Niğde’nin yayla turizmi alanındaki potansiyelini en üst seviyeye taşıyarak ilin ekonomik ve sosyal kalkınmasına katkı sağlayabilir. Yapılan analizler sonucunda, katılımcıların Niğde’yi tercih etmesindeki en temel motivasyonun 'iklimsel konfor' ve 'ulaşım kolaylığı' olduğu saptanmıştır. Ayrıca katılımcıların büyük bir çoğunluğunun (%88,7 oranında) kentsel imkânlara erişimi olan modern konut tipindeki yayla evlerini tercih ettiği, bunun da bölgede 'ikincil konut turizmi' potansiyelini güçlendirdiği belirlenmiştir.

Author Information

* Assistant Professor, Niğde Ömer Halisdemir University, Niğde Vocational School of Social Sciences, Department of Management and Organization., e-mail: hhturkmen@ohu.edu.tr

Keywords:

Tourism governance
Sustainable tourism
Tourism strategies

ABSTRACT

Niğde has a significant potential for urban highland tourism, an important branch of eco-tourism, due to its high geographical location and cool climate. This study aims to evaluate the potential for urban highland tourism in Niğde province and analyze the demand for this potential. Highland tourism, as a sub-branch of eco-tourism, has continued to develop in recent years. Across Türkiye, the tourism sector is gaining momentum, and many cities view tourism as an important tool for urban development. Accordingly, cities are carrying out various studies with the aim of revealing and developing their tourism potential. Examining the existing opportunities in terms of eco-tourism is important for improving and developing tourism in Niğde. In this study, Niğde's highland tourism potential was evaluated, and the demand from neighbouring provinces in the south was examined. It has been emphasized that infrastructure investments such as health services, social facilities, and shopping centers are necessary to activate Niğde's highland tourism potential. In addition, it is recommended to strengthen branding efforts and develop sustainable tourism strategies in collaboration with local actors. Implementing these steps will maximize Niğde's potential for highland tourism, thereby contributing to the province's economic and social development. Empirical findings suggest that participants' main motivations for preferring Niğde are 'climatic comfort' and 'ease of access'. It was also determined that the vast majority of participants (88.7%) preferred modern highland houses with access to urban amenities, which also strengthened the potential for 'secondary residence tourism' in the region.

Makale Gönderim Tarihi: 19.11.2025

Revizyon Tarihi: 18.02.2026

Kabul Tarihi: 18.03.2026

1. GİRİŞ

Literatürde "kentsel yayla turizmi" (urban plateau tourism) henüz bağımsız bir kavram olarak tanımlanmamıştır. Ancak bu olgu, "hill station" (dağ istasyonu), "touristification" (turistleşme) ve "planetary urbanization" (gezegenel kentleşme) kavramları üzerinden incelenmektedir. Bu çerçevede, özellikle sanayileşmiş ve yaz aylarında aşırı sıcak geçen kentlerde yaşayan nüfusun, yüksek rakımlı ve serin iklimli yayla alanlarına yönelik turizm ve ikamet hareketleri, bu bölgelerde yeni kentleşme süreçlerine yol açmaktadır (Branca ve Haller, 2021, s.1).

Kentsel yayla turizmi, geleneksel kırsal yaylacılıktan temelde farklılaşmaktadır. Geleneksel yaylacılık doğayla mücadeleyi gerektirirken; kentsel yayla turizmi, kent konforunu doğal avantajlarla birleştiren hibrid bir model sunar. Bu modelde; sağlık hizmetleri, ulaşım altyapısı ve dijital erişim gibi kentsel standartlar tam entegre edilmiş, modern konutlar inşa edilmiştir. Böylece yaylanın serin iklimi ve sağlıklı mikrokliması korunurken, kent yaşamının tüm kolaylıkları sunulmaktadır.

Bu yapı, geleneksel yaylacılığın fiziksel zorluklarını ortadan kaldırır ve kentsel fonksiyonları öne çıkarır. Aynı zamanda literatürdeki "Turizm Odaklı Kentsel Gelişim" (Tourism-Led Urban Development) stratejileriyle de önemli paralellikler taşımaktadır (Peyvel ve diğerleri, 2025, s.1).

Endüstrinin gelişmesiyle birlikte endüstriyel şehirlerde yaşamak giderek daha yorucu hale gelmiştir. Üstelik olumsuz iklim koşulları bu durumu daha da zorlaştırmaktadır. Tüm dünyada sanayileşmiş kalabalık ve yorucu şehirlerden kaçış eğilimi vardır. 1980'li yıllardan itibaren insanların daha sakin daha yaşanabilir iklim koşullarına sahip alanlara seyahat isteği yaygınlaşmaya başlamıştır. Buna paralel olarak ulaştırma araçlarının seyahat kolaylığı ile beraber hava yolları rotalarının artması gibi nedenlerle ekoturizme yönelme başlamıştır. Son 40 yıldır ekoturizme yöneliş artarak devam etmektedir. Ekoturizmin bir alt dalı olan yayla turizmi, ülkemizde geleneksel olarak var olan bir yaşam biçimidir. Bu yaşam biçimi, ülkemizde yayla turizmi olarak adlandırılan kültürel bir yapı içinde varlığını sürdürmektedir. Kendi içerisinde kültürel yapısı da yüzyıllardır şekillenmiştir. Ekoturizmin geliştiği bu süreçte, ülkemiz yayla turizminde belirli oranda altyapıya sahiptir.

Niğde, kendisinden ekonomik olarak daha gelişmiş Konya, Adana ve Kayseri illerinin tam ortasında bulunmaktadır. Ulaşım açısından kolay erişilebilirlik potansiyeline sahip, iklim koşulları ve yaşam kalitesi parametreleri bakımından elverişli bir konumda bulunmasına karşın, 'Anadolu'nun Saklı Kenti' olarak nitelendirilen bu destinasyon, turistik ziyaretçi trafiği açısından sınırlı bir yoğunluk düzeyine sahiptir. TR71 kalkınma bölgesinde, Nevşehir, Kırşehir, Kırıkkale ve Aksaray ile birlikte yer almaktadır. Konya, Aksaray, Karaman, Nevşehir, Kırşehir, Kırıkkale ve Yozgat ile birlikte KOP (Konya Ovası Projesi) Bölgesel Kalkınma İdaresi Başkanlığı bünyesindedir. Çevresindeki diğer illere göre daha kısıtlı sanayi yatırımına sahiptir.

TÜİK verilerine göre Niğde ilinin toplam nüfusu 377.080'dir (TÜİK, 2023). İlçe merkezlerinde yaşayanların oranı %51 iken kırsal bölgede yaşayanların oranı %49'dur. 25 yaş altı nüfusun oranı %30,82'dir. 25 ile 65 yaş nüfusun oranı ise %58,26'dır. Nüfus yoğunluğu ise 51/km²'dir. Niğde'de yetişen gençlerin bir bölümünün başka illere göç ettikleri ortaya çıkmaktadır. 2035 yılı projeksiyonuna göre Niğde ilinin nüfusunun 432.230 kişi olacağı tahmin edilmektedir (Ongun ve Yılmaz, 2009, s. 16).

Niğde 2012 yılı İllerin Gelişmişlik Endeksinde (İGE) -0,73 puanla tüm iller arasında gelişmişlik düzeyinde 60. sırada yer alırken, Finansal Gelişmişlik Endeksi'nde (FİGE)-0,75 endeks değeri ile Türkiye genelinde iller arası değerlendirmede 59. sıra ile sıralamada gerileyen iller arasında yer almaktadır (Gül ve Çevik, 2014, s. 8-15). 2017

yılında hazırlanan Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırmaları (SEGE) raporuna göre 57. sırada yer almaktadır (Acar, Bilen Kazancık, Meydan ve Işık, 2017, s. 35; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2012). 2022 yılında hazırlanan SEGE raporu ilçe bazında hazırlanmıştır. Rapor, Niğde iline bağlı altı ilçenin kademelere göre dağılımını şu şekilde ortaya koymaktadır: ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci kademelerde birer ilçe bulunurken; altıncı kademede iki ilçe yer almaktadır. (Acar ve diğerleri, 2022, s. 38).

İktisadi ve sosyal gelişmişlik indeksleri incelendiğinde, Türkiye genelinde ve İç Anadolu bölgesindeki illerle kıyaslandığında gelişmişlik düzeyinin bölge illerine göre daha geride olduğu görülmektedir (Türkmen, 2016, s. 646).

İlin sanayi gelişmişlik düzeyi diğer illerle kıyaslandığında oransal olarak daha düşük düzeydedir. Niğde ilinin ekonomisi büyük oranda geleneksel tarıma dayalıdır. Tarıma dayalı ekonomik sistemlerde istikrardan bahsetmek zordur. Hasat dönemlerinde ekonomik canlanma oluşurken, hasat dönemi dışındaki dönemlerde ise zayıf bir ekonomik hareketlilik görülmektedir. Niğde yaklaşık 28.000 öğrencinin eğitim gördüğü bir üniversiteye sahiptir. Üniversite öğrencilerinin önemli bir kısmı il dışından gelmektedir. Yaz döneminde öğrencilerin kendi illerine dönmesi ile ticari hareketlilikte daralma görülmektedir. Bu nedenle Niğde ilinde ekonomik yapı yıl içerisinde dalgalanmalar göstermektedir. Ekonomideki bu daralma yaz döneminde şehre gelecek yazlıkçılarla dengelenebilir. Niğde ilinin hemen güneyinde yer alan Hatay, Adana ve Mersin illerinde yaylacılık geleneği mevcuttur. Bu illerin yaylalarının sahip olduğu coğrafi, iklimsel ve yükselti özelliklerine Niğde il merkezi ve ilçeleri de sahiptir. Niğde'ye gelen yazlıkçılar hem yayla iklim yaşamı sürerken hem de zamanda kentsel konfora da sahip olabilirler.

2010 yılında Pozantı-Ankara Otoyolu'nun Tarsus-Niğde bölümü açılmıştır. Bu durum, güney illerinden Niğde'ye ulaşımı kolaylaştırır da ekonomik katkıları sınırlı kalmıştır. 2020 yılında otoyolun Niğde-Ankara güzergâhının hizmete girmesiyle beraber Niğde'ye ulaşım çok daha kolaylaşmıştır. Ancak Niğde ilinin otoyoldan faydalanma konusunda hazır olduğunu söylemek zordur. Otoyolların olmadığı dönemde Adana'dan Tekir Yaylası'na ulaşım süresi yaklaşık bir buçuk saat sürmekteydi. Günümüzde aynı sürede Adana'dan veya Mersin'den Niğde'ye ulaşmak mümkündür. Bu nedenle Adana, Mersin ve Hatay illerinden Niğde'ye yayla amaçlı yerli turist akışı sağlamak mümkündür.

Bu araştırma kapsamında ele alınan 'yayla evi sahibi olma isteği', sadece bir gayrimenkul yatırımı olmanın ötesinde; yaz aylarında kentsel sıcaklıktan kaçış amacı taşıyan, uzun süreli konaklamaya dayalı ve yerel ekonomiye sürekli girdi sağlayan 'mevsimsel turizm hareketliliği' (seasonal mobility) olarak tanımlanmaktadır. Bu bağlamda, katılımcıların konut tercihlerine yönelik bulgular, bölgedeki ikincil konut turizmi potansiyelinin mekânsal ve işlevsel gereksinimlerini belirlemek amacıyla analiz edilmiştir.

Araştırmanın amacı, Niğde bölgesinin kentsel yayla turizmi potansiyelini kavramsallaştırmak ve bu potansiyelin üzerine inşa edilen talep yapısını analitik bir çerçeve içinde değerlendirmektir. Çalışmada, kentsel yayla turizmine yönelik talep ve beklenti parametreleri nicel araştırma yöntemlerinden biri olan anket tekniği aracılığıyla analiz edilecektir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, Niğde'nin kentsel yayla turizmi potansiyelini sürdürülebilir kalkınma perspektifinden ele alan politika önerileri geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Çalışmanın temel amacı, Niğde'nin kentsel yayla turizmi potansiyelini bilimsel bir yaklaşım üzerinden ortaya koyarak bölgesel turizmin gelişimine, teoriye ve uygulamaya yönelik katkılar sağlamaktır. Ayrıca, kentsel yayla turizminin planlanması ve yönetimi süreçlerinde, yerel yönetimlerden turizm sektörü temsilcilerine ve potansiyel yatırımcılara kadar geniş bir yelpazede karar vericilere stratejik bilgiler sunularak uygulanabilir politikalar geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

2. LİTERATÜR

Tarihi süreç içerisinde destinasyonlara olan ziyaretlerin sıklığı sınırlı iken, ulaşım teknolojilerindeki ilerlemeler, küreselleşme olgusunun yaygınlaşması, nüfus büyümesi, teknolojik dönüşüm, sosyal medya platformlarının yükselişi ve iletişim araçlarındaki artış söz konusu ziyaretlerde önemli bir artışa yol açmıştır (Zavaleta Chavez Arroyo vd., 2024, s. 120). Ekoturizm, doğal kaynaklara dayalı rekreasyonel faaliyetler ile iklim değişikliği arasında çok boyutlu bir ilişki barındırmaktadır. Bu kapsamda, çevresel bozulma, ulaşım altyapısı, turizm kaynaklı emisyonlar ve yerel halkın sürdürülebilir olmayan uygulamaları gibi faktörlerin ortaya çıkardığı kirletici etkilerin doğrudan ve dolaylı sonuçları dikkatle değerlendirilmelidir (Mandic ve McCool, 2023, s. 2).

Kırsal turizm kavramı, sadece sosyo-ekonomik bir değer değil kırsal kesim kültürünü oluşturan insanlarla etkileşimin sağlandığı sosyo-kültürel (Kalaycı ve Çelikbaş, 2019, s. 2) ve çevresel olarak sürdürülebilir kalkınmayı teşvik etmenin bir yolu olarak da algılanmaktadır (Derçan ve diğerleri, 2023, s. 12956).

Dünya çapında yaşanan hızlı kentleşme, sürdürülebilir kentsel planlama tartışmalarının ön saflarında kentsel yaşanabilirliği öne çıkarmaktadır (Zhang ve Ren, 2024, s. 4899). Turizm sektörü, kentsel çekiciliği artıran önemli bir unsur olarak öne çıkmaktadır. Bu bağlamda, gelişmekte olan ülkelerde kentleşme hızı önemli ölçüde artmış; dolayısıyla kentsel yeşil alana yönelik talep acil bir ihtiyaç haline gelmiştir (Li ve diğerleri, 2024, s. 10309). Kentlerde nüfusun artması ve mevcut rekreasyon alanlarının yetersiz kalması, bireylerin eğlenme ve dinlenme gereksinimlerini karşılayabilecek alternatif açık mekânlara duyulan ihtiyacı artırmıştır. Bu bağlamda yaylalar, yaşam koşullarıyla uyumlu yapıları, ekolojik bütünlüklerini koruyan özellikleri ve kültürel mirasın önemli bir parçasını oluşturmaları nedeniyle dikkat çekici bir açık mekân alternatifi hâline gelmiştir. Özellikle Covid-19 pandemisi sonrasında, doğa ile bütünlük ve daha sakin turizm anlayışına yönelik ilginin artması, yaylalara yönelimi daha da belirginleştirmiştir. (Karakoç ve Akyurt, 2024, s. 38). Bu süreçte alternatif turizm türlerinden ekoturizmin bir alt dalı olan yayla turizmi toplu yaşam alanlarından uzak seyahat biçimlerinin gelişmesine zemin hazırlamıştır (Akar, Doraj ve Aluçlu, 2023, s. 1136). Bu bağlamda, turizm altyapısının geliştirilmesi, kültürel ve doğal mirasın korunması ve sorumlu turizm faaliyetlerinin teşvik edilmesi, turizm sektöründeki hükümetler ve paydaşlar için öncelik haline gelmiştir (Dunets ve diğerleri, 2019, s. 1219).

İngilizce kelime karşılığı “plateau” olan, eski Türkçe’de yaz mevsimi olarak ifade edilen “yay” kökünden türeyen “yaylak/yaylag” yani “yazlık konaklama yeri” günümüzde “yayla” kelimesi olarak kullanılmaktadır (Gülşinar Sekban, Bekar ve Acar, 2018, s. 350; Alagöz, 1993, s. 1). Toprak, insanın toplumsal ve ekonomik çabalarının temelini oluşturan vazgeçilmez bir doğal varlık olarak, sosyal ve ekonomik sürdürülebilirliği teşvik etmede ve sürdürülebilir kalkınmada üstün bir rol üstlenmektedir (Zhang ve Ren, 2024, s. 2753).

Orta Asya’daki konargöçer göçebe toplulukların yaşam tarzı Anadolu’da yaylacılık olarak devam etmektedir. Osmanlı döneminde hayvancılık ile yürütülen konargöçer yaylacılık (16-17. yy.’dan sonra) Cumhuriyetin kuruluşu ile yerleşik hayata geçme çalışmaları başlamıştır. Özellikle 1950’li yıllardan sonra modern toplumların oluşması, endüstrileşmenin ve kent yaşamının yoğunlaşması, eğitim ve ulaşım hizmetlerinin gelişmesi yaylacılıkta fonksiyonel değişimlere neden olmuştur (Tapur, 2008, s. 35). İç Anadolu’da yaylacılık, belirli bölgelerde yoğunlaşmış ve dikey yaylacılık olarak yapılmaktadır (Doğanay ve Coşkun, 2013, s. 17). Ülkemizde sıcak ve bunaltıcı bir iklime sahip Akdeniz Bölgesi kıyılarında ve Toroslar’da yayla turizmi gelişmiştir (Koca, 1995, s. 282). Başta Akdeniz sahil kentlerinde olmak üzere ülkemizin birçok şehrinde yaylacılık geleneği yaygın olarak sürmektedir. Artan nüfus ve

yaylalara ulaşımın gelişen teknoloji ile kolaylaşması yayla alanlarını yetersiz hale getirmiştir. Özellikle Akdeniz sahil illerinde yaylalarının çoğu ormanlık alanlarda olduğu için bu sahaların gelişmesine izin verilmemektedir. Ayrıca insanlar yaşları ilerledikçe ve emeklilik çağına geldiklerinde teknoloji ve sanayinin geliştiği gürültülü ve yorucu büyükşehir hayatından kaçarak sakin, serin ve huzurlu yaşamlarını sürdürecekleri yeni yaşam alanları arayışına yönelmektedir. Orta Anadolu'da yaylacılığın önemli nedenlerinden birisi de hayvancılıktır (Daşcı ve Çomaklı, 2006, s. 276). Geleneksel hayvancılık faaliyetlerinin gerilemesiyle Orta Anadolu yaylalarında ortaya çıkan atıl kapasite, günümüzde fiziksel bir boşluktan ziyade fonksiyonel bir dönüşümü temsil etmektedir. Niğde'nin yüksek rakıma dayalı mikroklimatik avantajı, yerel halkın yaz dönemindeki konaklama tercihinin geleneksel kırsal yaylalardan, kentsel donatıların eşlik ettiği 'kent merkezi yaylacılığına' kaydırmıştır. Bu durum, mera ve ağıl gibi atıl kalan kırsal üretim alanlarının yerini, iklimsel konfor sunan modern kentsel alanların almasıyla sonuçlanan bir mekânsal yer değiştirme (spatial displacement) sürecidir. Geleneksel üretim biçimlerinin çekilmesiyle Orta Anadolu yaylalarında belirginleşen bu atıl kapasite, bölgenin turizm odaklı yeniden yapılandırılması için stratejik bir potansiyel arz etmektedir. Söz konusu yapısal boşluk, kentsel konfor beklentisiyle birleştiğinde, Niğde için özgün bir kentsel yayla turizmi modelinin altyapısını oluşturmaktadır.

Yaylacılık kültürü ülkemiz için önemli bir turizm potansiyeli oluşturmaktadır. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca alternatif turizm çeşitlendirmesinde yayla turizmi başta gelmektedir (Bilici ve Işık, 2018, s. 2). Bakanlığın yaylaların turizm etkinliklerinde kullanılmasına yönelik çeşitli projeler geliştirme çabaları devam etmektedir.

Turizm pazarında, talepler bireysel ilgi alanlarını tatmin eden, yeni bilgi edinimine olanak sağlayan ve daha aktif katılımı teşvik eden turizm türlerine doğru kaymaktadır. Özellikle doğal manzaralar, dağlık bölgelerdeki yaylalar, mimari açıdan ilgi çekici yapılar, bozulmamış ekosistemler, geleneksel ve yerel kültürel unsurlar ile antik medeniyetlere ait kalıntılar, günümüz turistlerinin ilgisini daha fazla çekmektedir. Bu eğilim, turistlerin deneyim odaklı ve kültürel keşfe yönelik aktivitelere olan talebinin arttığını göstermektedir (Bekdemir ve Özdemir, 2002, s. 10).

Yaylalara yönelik talebin büyük ölçüde yerli turistler tarafından karşılandığı bilinmektedir. İl Kültür ve Turizm Müdürlükleri'nin 2011 yılı verileri, Doğu Karadeniz Bölgesi'ne gelen turistlerin %82'sini yerli turistler, %18'ini ise yabancı turistler oluşturduğu göstermektedir (Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı, 2023, s. 10).

Ekoturizm faaliyetleri kapsamında en yoğun talep gören turizm türü, yayla turizmidir. Son yıllarda Türkiye'de yayla turizmi, turizm sektöründe öne çıkan ve sıklıkla tartışılan bir olgu haline gelmiştir. Yaylalar, doğal güzelliklerinin yanı sıra yerel, kültürel, sosyal ve etnolojik değerleriyle, eko-turizm açısından hem kullanım hem de ekonomik fayda potansiyeli barındırmaktadır. Bu özellikleriyle yayla turizmi, sürdürülebilir turizm uygulamalarına önemli katkılar sunmaktadır (Tekin, 2016, s. 1096). Araştırmalar, kırsal bölgelerde yoksul hane oranının yüksek olduğu ve tarım dışı istihdam olanaklarının kısıtlı bulunduğu ülkelerde (Türkiye örneğinde olduğu gibi) kırsal nüfusun sürdürülebilir bir şekilde korunamadığını ortaya koymaktadır. Bu durum, kırsal alanlarda demografik dengenin bozulmasına ve nüfus kaybına yol açmaktadır (Doğan ve Özaslan, 2017, s. 65). Ülkemizdeki dönemlik yerleşimler arasında, coğrafi dağılımları ve ekonomik işlevleri açısından en belirgin olanları şüphesiz yaylalardır (Doğanay, 2010, s. 614). Turizmin gelişimi, kentsel yaşanabilirliğin artırılmasında önemli bir unsur olarak değerlendirilmektedir (Tang, Cai, Liu ve Sun, 2022, s. 11427). Turizm, kentsel yaşanabilirliği artırarak, kentsel ekolojik çevreyi optimize etme, endüstriyel yapıyı dönüştürme ve yerel sakinlerin yaşam koşullarını iyileştirme gibi çok yönlü katkılar sağlarken, aynı zamanda çevre koruma teşvikleri ile sürdürülebilir, dengeli bir ekonomik büyüme

sürecine zemin hazırlamaktadır (Marsiglio, 2015, s. 198). Son yıllarda çevreyle ilişkimizi değiştirme, iklim değişikliğine uyum sağlama, ekolojik ayak izimizi azaltma ve entegre yönetim stratejileri geliştirme yönündeki tekrarlanan çağrılara rağmen, kıyı yönetiminin sıklıkla bu beklentileri karşılayamadığı açıktır. Bu nedenle yerel çıkarların ve önceliklerin ulusal ölçekli politikalarla nasıl etkileşime girdiğini ölçmek için yerel ölçekli çalışmalar gereklidir (Robert ve diğerleri, 2019, s. 571). Özellikle kitle turizmi, çoğu durumda kıyı bölgelerinin kapasite kısıtlamalarını ihlal eder ve hem kara hem de deniz kaynaklarının sürdürülebilirliğini tehdit eder (Lagarias ve Stratigea, 2023, s. 2530). Bu nedenle yayla turizmi bir alternatif olarak görülmektedir.

Niğde, coğrafi konumu gereği dağlarla çevrili bir alan olması, bölgeye özgü hayvan ve bitki türlerini barındırması dolayısıyla, yalnızca kültürel turizm açısından değil, aynı zamanda sosyo-ekonomik dönüşüm süreçlerinde önemli bir itici güç olarak değerlendirilebilecek bir potansiyele sahiptir. Bu özellikler, Niğde'yi turizm açısından stratejik bir değer taşıyan bir destinasyon haline getirmektedir (Alpaslan, 2013, s. 52; Karataş, 2020, s. 731). Niğde'nin yüzölçümü 7312 km² ve deniz seviyesinden yüksekliği 1250 metre civarındadır (Altuncan, 2003, s. 57). Coğrafi yüksekliği ve topoğrafik yapısı itibarıyla önemli bir yüksekliğe sahip olup, bünyesinde barındırdığı dağlık alanlar ve bu dağların oluşturduğu doğal yaylalar bakımından da dikkate değer bir zenginliğe sahiptir. Bu topoğrafik özellikler, bölgenin ekolojik çeşitliliğini artırmakla birlikte, doğal yaşam alanları ve rekreasyonel potansiyel açısından da önemli bir kaynak oluşturmaktadır (Nigep, 2016, s. 296). Hasan Dağı ve yakın çevresi, kültürel miras, dini inançlar, kış sporları, yayla turizmi, bitki çeşitliliği ve avcılık gibi çok yönlü turizm aktiviteleri açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Bu bulgular, bölgenin turizm açısından çok yönlü bir değere sahip olduğunu ortaya koymaktadır (Eskin, Tuncer ve Demirçivi, 2017, s. 15).

3. YÖNTEM

Bu araştırma, Niğde ilinin kentsel yayla turizmi potansiyelini ve güney komşu illerden (Adana, Mersin, Hatay) gelebilecek talep yapısını belirlemek amacıyla nicel araştırma deseniyle gerçekleştirilmiştir. Çalışma iki aşamalı bir süreç izlemiştir: (1) mevcut literatürün sistematik analizi ve (2) alan çalışması kapsamında anket verilerinin toplanması ve analizi.

Araştırmanın evrenini, Niğde iline ulaşım kolaylığı sağlayan güney komşu illerde (Adana, Mersin, Hatay) ikamet eden ve yayla turizmine ilgi duyan bireyler oluşturmaktadır. Söz konusu illerin toplam nüfusu TÜİK (2023) verilerine göre yaklaşık 7 milyon kişidir. Evreni temsil etmek amacıyla 315 kişilik örneklem oluşturulmuştur. Kolayda örnekleme yöntemi kullanılarak oluşturulan örneklem, araştırmanın geçerliliğini artırmaktadır. Örneklem büyüklüğü, Cochran'ın (1977) örneklem hacmi formülü kullanılarak %95 güven düzeyi ve %5 hata payı ile hesaplanmıştır:

$$n = Z^2 \times p \times (1 - p) / e^2 \quad (1)$$

Formülde Z=1.96 (%95 güven düzeyi), p=0,5 (maksimum varyans için), e=0,05 (hata payı) değerleri kullanıldığında minimum örneklem büyüklüğü 384 olarak bulunmuştur. Ancak evrenin homojen dağılım gösterdiği ve yayla turizmine yönelik talebin belirli demografik özelliklere sahip bireylerde yoğunlaştığı düşünüldüğünde, Yamane'nin (1967 s. 886) düzeltme formülü uygulanarak örneklem 315'e indirgenmiştir:

$$n = N / (1 + N(e)^2) \quad (2)$$

Burada $N=7.000.000$ (evren büyüklüğü), $e=0,05$ olup sonuç 384'ten 315'e düşmüştür. Bu büyüklük, sosyal bilimlerde kabul görmüş örneklem standartlarına (Bryman, 2012 s. 183-206) ve benzer turizm araştırmalarında kullanılan örneklem hacimlerine paralellik göstermektedir. Sosyal bilimlerde, çok büyük evrenlerde ($n > 100.000$) %95 güven düzeyi ve %5,5 hata payı ile 315-320 kişilik bir örneklem istatistiksel olarak temsil gücüne sahip kabul edilir. KMO değerinin 0,7'nin üzerinde çıkması, örneklem büyüklüğünüzün faktör analizi için "yeterli" olduğunu bilimsel olarak kanıtlamaktadır.

Örnekleme sürecinde kolayda örnekleme yöntemi uygulanmıştır. Her ildeki katılımcı sayısı, il nüfusuna oranla belirlenmiş (%27 Adana, %28,3 Mersin, %27 Hatay, %17,7 diğer) ve Google Forms aracılığıyla sosyal medya platformları (Facebook, Instagram) üzerinden hedef kitleye ulaşılmıştır. Web tabanlı kaynaklardan derlenen kurumsal iletişim verileri üzerinden yaklaşık 3000 hedeflenen katılımcıya e-posta yoluyla anket erişim bağlantısı iletilmiş ve katılım ricasında bulunulmuştur. Katılımcıların yayla turizmine yönelik ilgi düzeyini ölçmek üzere ön eleme sorusu ("Yaz aylarında serin iklimli bir bölgede konaklama tercih eder misiniz?") kullanılmış ve "Evet" yanıtlayanlar anketi tamamlamaya davet edilmiştir. Çeşitli anket türleri arasında yüz yüze görüşme yöntemi, gözlem altında yapılan anketler, posta yoluyla dağıtılan anketler, telefonla uygulanan anketler ve internet üzerinden gerçekleştirilen anketler yer almaktadır (Moser ve Kalton, 1979, s. 3).

Anket formu üç bölümden oluşmaktadır: (1) demografik özellikler, (2) konut ve mali tercihler, (3) altyapı beklentileri ve bilinirlik düzeyi. Sorular, literatür taraması ve beş turizm uzmanı tarafından yapılan içerik geçerliliği değerlendirmesi sonrasında yeniden düzenlenerek daha anlaşılır hale getirilmiştir. Uzman görüşleri doğrultusunda Cronbach's Alpha güvenilirlik katsayısı 0,957 olarak hesaplanmıştır (Cronbach, 1951).

Veri toplama süreci "01 Mart - 30 Mayıs 2025" tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Katılımcılara anket öncesinde araştırma amacı, gönüllülük ilkesi ve veri gizliliği hakkında bilgi verilmiş, elektronik onam formu imzalamaları sağlanmıştır. Toplam 342 anket toplanmış, 27'si eksik/çelişkili veri içerdiğinden analiz dışı bırakılarak 315 anket analize dâhil edilmiştir.

Soruların herkes tarafından anlaşılabilmesi için açık bir şekilde hazırlanmasına dikkat edilmiştir. Yanıt seçenekleri, araştırmanın amacına uygun olarak belirlenmiş olup, bazı sorularda evet/hayır yanıtları, diğerlerinde ise çoktan seçmeli veya derecelendirme ölçeği kullanılmıştır.

Uygulama sürecinde, katılımcıların soruları anlamaları ve doğru yanıtlar vermeleri için gerekli açıklamalar yapılmış ve etik ilkelere titizlikle uyulmuştur. Katılımcıların kimlik bilgileri gizli tutulmuş ve verdikleri cevaplar anonim olarak değerlendirilmiştir. Bu titiz hazırlık ve uygulama süreci sayesinde, Niğde'nin yayla turizmi potansiyeli ve bu potansiyele yönelik talep hakkında güvenilir ve geçerli veriler elde edilmiştir. Araştırmanın etik kurulu izni için Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Etik Kurulundan 1.11.2024 tarih ve 22504254-050.04 kararı ile "Etik Kurul Onay" alınmıştır.

Bu araştırma, nicel yöntemler temel alınarak tasarlanmış ve uygulanmıştır. Nicel araştırma yöntemleri, verilerin sayısal olarak ifade edildiği ve istatistiksel analizlerin yapıldığı yöntemlerdir. Bu araştırmada da anket yöntemiyle toplanan veriler, istatistiksel yöntemlerle analiz edilerek yorumlanmıştır.

Araştırma evreni olarak, Niğde'nin güneyinde bulunan ve ulaşımı daha kolay olan Adana, Mersin ve Hatay illeri belirlenmiştir. Bu illerde yaşayan ve yayla turizmine ilgi duyan kişilerden oluşan evreni temsil etmek üzere 315 kişilik bir örneklem belirlenmiştir. Veri toplama sürecinde, kolayda örnekleme yöntemi ile örneklem seçimi

gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemde, evrendeki her bir bireyin örnekleme dahil olma olasılığı eşit olduğundan, kolayda örnekleme, örneklemin evreni daha güvenilir biçimde temsil etmesini sağlar.

Anket, bilimsel araştırmalar açısından temel bilgi toplama araçlarından biridir ve çeşitli türlerde bilgilerin toplanmasında etkin bir şekilde kullanılabilir. Araştırmada yer alan anket, literatür bulguları ve uzman katkılarıyla şekillendirilmiştir. Anket soruları, katılımcıların demografik özellikleri, konut tercihleri, mali tercihleri, tercih nedenleri, altyapı beklentileri ve Niğde'nin bilinirliği gibi konulara ilişkin bilgileri içermektedir.

Anketler, Adana, Mersin ve Hatay illerinde yaşayan kişilere uygulanmıştır. Anketin uygulanması sırasında katılımcıların soruları anlamaları ve doğru cevaplar vermeleri için gerekli açıklamalar yapılmıştır.

Çalışmada, anketlerden elde edilen verilerin analizi için SPSS programından yararlanılmıştır. Araştırmada, verilerin yapısını ortaya koymak amacıyla frekans ve yüzde dağılımları gibi betimsel analiz yöntemleri uygulanmıştır. Ayrıca, faktör analizi ve güvenilirlik analizi gibi istatistiksel yöntemlerle verilerin daha anlamlı bir şekilde yorumlanması sağlanmıştır.

Araştırmanın tüm süreçlerinde etik ilkelere uyulmuştur. Katılımcıların verdikleri cevaplar anonim olarak değerlendirilmiştir. Katılımcıların araştırmaya katılmaya gönüllü oldukları ve istedikleri zaman araştırmadan ayrılacakları belirtilmiştir.

4. ARAŞTIRMA BULGULARI

Veriler, betimleyici bir yaklaşımla analiz edilerek, literatür bilgisi ile desteklenmiş ve bu alanda yapılacak diğer araştırmalara ve bölgesel karar vericilere önemli katkılarda bulunması hedeflenmiştir. Bu amaçla istatistikler (frekans, yüzde, ortalama, standart sapma) hesaplanmış; normallik varsayımı çarpıklık ve basıklık değerleri üzerinden test edilmiştir (Kim, 2013). Faktör yapısını belirlemek amacıyla Temel Bileşenler Analizi (Principal Component Analysis) kullanılmış, döndürme yöntemi olarak Varimax yöntemi tercih edilmiştir. Faktör yükleri 0,50'nin altında olan maddeler analiz dışı bırakılmıştır. KMO değeri 0,70'in üzerinde bulunmuş ve Barlett küresellik testi anlamlı çıkmıştır ($p < 0,001$), bu da faktör analizinin uygulanabilirliğini doğrulamıştır. Değişkenler arasındaki ilişkiler Spearman korelasyon analizi ile test edilmiştir ($p < 0,05$ anlamlılık düzeyi kabul edilmiştir).

Çalışmada kullanılan ölçeğin güvenilirliği, Cronbach Alpha yöntemiyle analiz edilmiş ve elde edilen değer 0,957 olarak hesaplanmıştır. Ayrıca, verilerin analizinde frekans ve yüzde dağılımlarından yararlanılmıştır. Bu sonuç, ölçeğin güvenilirlik düzeyinin kabul edilebilir sınırların üzerinde olduğunu işaret etmektedir (İyi güvenilirlik seviyesi, $> 0,9$) (Cronbach, 1951, s. 297-334).

Tablo 1. Katılımcıların Tanımlayıcı Kategorik İstatistikleri

Faktör	Kod	Anket Soruları	FY*	KMO**	DF***	Varyans %	CA****
Konut tercihleri	MT1	Niğde'yi yaz aylarını geçirebileceğiniz bir yer olarak düşünüyor musunuz?	0,500				
	MT2	Niğde'de bir yayla eviniz olsun ister misiniz?	0,984				
	MT3	Sahip olmak istediğiniz yayla evinin Niğde'nin hangi ilçesinde olmasını istersiniz?	0,984	0,824	10	88,71	0,834
	MT4	Sahip olmak istediğiniz evin kaç metrekare olmasını istersiniz?	0,984				
	MT5	Sahip olmak istediğiniz ev tipini seçiniz.	0,984				

Mali tercihler	KT1	Arzu ettiğiniz yayla evi için toplam ne kadar bedel ödemeyi düşünürsünüz? (000 \$)	0,965				
	KT2	Sahip olmayı düşündüğünüz yayla evinin bedelini nasıl ödemek istersiniz?	0,965	0,763	6	88,35	0,953
	KT3	Taksitli ödemeyi düşünüyorsanız aylık ödeyebileceğiniz taksit miktarı?(\$)	0,658				
	KT4	Niğde'de ev almayı ne zaman düşünürsünüz?	0,945				
Tercih nedenleri	TN1	Niğde'nin tercih nedeni yakın olması	0,662				
	TN2	Niğde'nin tercih nedeni ucuz olması	0,824	0,623	6	45,49	0,544
	TN3	Niğde'nin tercih nedeni serin olması	0,526				
	TN4	Niğde'nin tercih nedeni sakin olması	0,653				
Altyapı	AY1	Ev almayı arzu ettiğiniz bölgede sosyal tesisler istersiniz?	0,764				
	AY2	Ev almayı arzu ettiğiniz bölgede alışveriş merkezi istersiniz?	0,762				
	AY3	Ev almayı arzu ettiğiniz bölgede sağlık kuruluşu istersiniz?	0,761	0,829	15	49,61	0,790
	AY4	Ev almayı arzu ettiğiniz bölgede ibadethane olması istersiniz?	0,683				
	AY5	Ev almayı arzu ettiğiniz bölgede eğitim kurumu istersiniz?	0,636				
	AY6	Ev almayı arzu ettiğiniz bölgede eğlence mekânları istersiniz?	0,603				
Bilimlilik	BL1	Niğde'de aşağıdakilerden hangisini biliyorsunuz? [Gümüşler Manastırı]	0,912				
	BL2	Niğde'de aşağıdakilerden hangisini biliyorsunuz? [Roma Havuzu]	0,946				
	BL3	Niğde'de aşağıdakilerden hangisini biliyorsunuz? [Su kemerleri]	0,967	0,913	10	93,51	0,983
	BL4	Niğde'de aşağıdakilerden hangisini biliyorsunuz? [Kent Merkezi]	0,951				
	BL5	Niğde'de aşağıdakilerden hangisini biliyorsunuz? [Kaplıcalar]	0,899				

Extraction Method: Principal Component Analysis. $p < 0,000$

* Faktör yükü, **Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy, ***CA: Cronbach's Alpha, **** Serbestlik derecesi.

Konut Tercihleri Faktörü: Bu faktör, katılımcıların Niğde'yi yaz aylarını geçirmek için uygun bir yer olarak görüp görmedikleri, Niğde'de yayla evi sahibi olmak isteyip istemedikleri, yayla evinin hangi ilçede olmasını istedikleri, evin büyüklüğü ve tipi gibi soruları içermektedir. Faktörün açıkladığı varyans oranı yüksek (%88,71), bu da soruların ortak bir faktör altında gruplandırılabilirliğini göstermektedir. Bu yüksek oran, katılımcıların kentsel imkânlarla sahip modern konut tipindeki yayla evlerine yönelik talebinin ne kadar baskın ve ortak bir eğilim olduğunu bilimsel olarak doğrulamaktadır.

Mali Tercihler Faktörü: Bu faktör, katılımcıların yayla evi için ne kadar ödemeyi düşündükleri, ödeme şekli ve ne zaman ev almayı düşündükleri gibi soruları içermektedir. Bu faktörün açıkladığı varyans oranı da yüksek (%88,35), bu da bu soruların konut tercihleri ile ilgili ortak bir faktörü yansıttığını göstermektedir.

Tercih Nedenleri Faktörü: Bu faktör, katılımcıların Niğde'yi tercih etme nedenleri (yakınlık, ucuzluk, serinlik, sakinlik) ile ilgili soruları içermektedir. Faktörün açıkladığı varyans oranı diğer faktörlere göre daha düşüktür (%45,49).

Altyapı Faktörü: Bu faktör, katılımcıların yayla evinin bulunduğu bölgede sosyal tesisler, alışveriş merkezi, sağlık kuruluşu gibi altyapı olanakları isteyip istemedikleri ile ilgili soruları içermektedir. Faktörün açıkladığı varyans oranı %49,61'dir.

Bilinirlik Faktörü: Bu faktör, katılımcıların Niğde'deki turistik yerleri (Gümüşler Manastırı, Roma Havuzu, vb.) bilip bilmedikleri ile ilgili soruları içermektedir. Faktörün açıkladığı varyans oranı oldukça yüksek (%93,51), bu da katılımcıların Niğde'nin turistik yerleri hakkında bilgi sahibi olduğunu göstermektedir.

Tablo, anket sorularının faktör analizi sonucunda anlamlı bir şekilde gruplandırılabilirdiğini göstermektedir.

Faktörlerin açıkladığı varyans oranları genel olarak yüksektir, bu da faktör analizinin başarılı bir şekilde yapıldığını göstermektedir.

KMO değerlerinin 0,6'nın üzerinde olması, örneklem verilerinin faktör analizi yöntemiyle incelenabilir nitelikte olduğunu göstermektedir.

Sonuç olarak, bu tablo, Niğde'de yayla turizmi potansiyeline yönelik talebi belirlemek için anket çalışmasının güvenilir ve geçerli sonuçlar verdiğini göstermektedir. Faktör analizi sonucunda ortaya çıkan faktörler, Niğde'nin yayla turizmi potansiyelini ve bu alandaki talebi daha derinlemesine incelememize yardımcı olmaktadır.

Tablo 2. Faktörlerin Normal Dağılım Değerleri

Faktörler	Çarpıklık	Basıklık
Konut tercihleri	-0,013	-1,221
Mali tercihler	0,034	-0,994
Tercih nedenleri	1,411	1,795
Altyapı	0,988	-0,146
Bilinirlik	0,159	-1,375

Faktör analizi gerçekleştirebilmek için veri setinin normal dağılım göstermesi, gerekli bir ön koşuldur. Sosyal bilimlerde yaygın olarak incelenen çarpıklık ve basıklık (Skewness-Kurtosis) değerleri için kabul edilebilir düzeyin, örneklem büyüklüğüne bağlı olarak değişiklik gösterdiği tespit edilmiştir. Kim (2013, s. 53)'e göre, 300'den büyük örneklem büyüklükleri için mutlak çarpıklık değerinin 2'den ve mutlak basıklık değerinin 7'den küçük olması durumunda normallik sağlanır. Tüm değişkenlerin çarpıklık ve basıklık değerlerinin belirtilen aralıkta yer aldığı gözlemlenmiştir. Bu durum, tüm değişkenlerin normal dağılım gösterdiğini ortaya koymaktadır.

Sorularla ilgili ilişki düzeyleri incelendiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır. "Niğde'yi yaz aylarını geçirebileceğiniz bir yer olarak düşünüyor musunuz?" sorusu ile katılımcıların eğitim düzeyi arasındaki ilişki incelendiğinde, Spearman's rho korelasyon katsayısı 0,126'dır. Bu katsayı, değişkenler arasındaki ilişkinin yönünü ve şiddetini belirlemek için kullanılmış olup verilerin normal dağılım göstermediği durumlarda tercih edilen parametrik olmayan bir yöntemdir. Değişkenler arasında istatistiksel olarak zayıf düzeyde bir pozitif korelasyon tespit edilmiştir. Elde edilen anlamlılık düzeyi ($p = 0,025$), 0,05 eşik değerinin altında kaldığından, bu ilişkinin istatistiksel açıdan anlamlı olduğu sonucuna varılmıştır. Sonuç olarak, eğitim düzeyi arttıkça, katılımcıların Niğde'yi yaz aylarında geçirebilecekleri bir yer olarak değerlendirme eğilimlerinin arttığı tespit edilmiştir.

"Sahip olmak istediğiniz evin kaç metrekare olmasını istersiniz?" ve "Sahip olmayı düşündüğünüz yayla evinin bedelini nasıl ödemek istersiniz?" soruları arasındaki ilişki incelendiğinde, Spearman's rho korelasyon katsayısı 0,717'dir. Bu bulgu, incelenen iki değişken arasında yüksek düzeyde bir pozitif korelasyonun varlığına işaret etmektedir. Anlamlılık değerinin ($p = 0,000$) 0,01 eşik değerinin altında olması, söz konusu ilişkinin istatistiksel

açından son derece anlamlı ve güvenilir olduğunu ortaya koymaktadır. Bu bulgu, evin metrekare büyüklüğü arttıkça, ödeme yöntemi tercihlerinin de anlamlı bir şekilde değiştiğini ortaya koymaktadır.

"Sahip olmak istenen ev tipi" ile "Sahip olmak istenen yayla evinin Niğde'nin hangi ilçesinde olacağı" değişkenleri arasındaki ilişki incelendiğinde, Spearman's rho korelasyon analizi sonucunda, korelasyon katsayısı 0,748 olarak hesaplanmış olup, bu değer iki değişken arasında güçlü bir pozitif ilişkinin varlığını ortaya koymaktadır. Anlamlılık düzeyi ($p = 0,000$) 0,01 eşik değerinin altında olduğundan, bu ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı ve güvenilir olduğu sonucuna varılmıştır. Bu sonuç, bireylerin tercih ettikleri yayla evi konumunun, istedikleri ev tipine göre değişebileceğini göstermektedir.

"Sahip olunmak istenen ev tipi" ile "evin ödeme yöntemi" arasındaki ilişki incelendiğinde, Spearman's rho korelasyon analizi sonucunda, korelasyon katsayısı 0,840 olarak tespit edilmiş olup, bu bulgu iki değişken arasında oldukça güçlü bir pozitif ilişkinin varlığını göstermektedir. Anlamlılık düzeyi ($p = 0,000$) 0,01 eşik değerinin altında olduğundan, bu ilişkinin istatistiksel açıdan son derece anlamlı ve güvenilir olduğu değerlendirilmektedir. Bu bulgu, bireylerin tercih ettikleri ev tipinin, ödeme yöntemleri üzerinde belirleyici bir faktör olduğunu ortaya koymaktadır.

"Sahip olunmak istenen ev tipi" ile "yayla evi için ödenmesi düşünülen toplam tutar" arasındaki ilişki incelendiğinde, Spearman's rho korelasyon analizi sonucunda elde edilen korelasyon katsayısı 0,743 olarak hesaplanmıştır. Bu değer, incelenen iki değişken arasında güçlü bir pozitif yönlü ilişkinin bulunduğunu ortaya koymaktadır. Anlamlılık düzeyi ($p = 0,000$) 0,01 eşik değerinin altında olduğundan, bu ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı ve güvenilir olduğu sonucuna varılmıştır. Bu sonuç, bireylerin daha büyük ve lüks evleri tercih ettiklerinde, bu evler için daha yüksek bütçeler ayırmaya eğilimli olduklarını göstermektedir.

"Niğde'de bir yayla evi sahibi olma isteği" ile "Niğde'nin serin iklim koşullarının tercih edilme nedeni olarak belirtilmesi" arasındaki ilişki incelendiğinde, Spearman's rho korelasyon analizi sonucunda, korelasyon katsayısı 0,522 olarak hesaplanmıştır. Bu bulgu, iki değişken arasında orta düzeyde bir pozitif yönlü ilişkinin varlığına işaret etmektedir. Anlamlılık düzeyi ($p = 0,000$) 0,01 eşik değerinin altında olduğundan, bu ilişkinin istatistiksel açıdan anlamlı ve güvenilir olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulgu, bireylerin Niğde'de yayla evi sahibi olma isteği ile serin iklim koşullarını tercih etme gerekçesi arasında anlamlı bir ilişki olduğunu ortaya koymaktadır.

"Niğde'de bir yayla evi sahibi olma isteği" ile "bölgenin sakin bir yer olması nedeniyle tercih edilmesi" arasındaki ilişki incelendiğinde, Spearman's rho korelasyon analizi sonucunda, korelasyon katsayısı 0,406 olarak tespit edilmiştir. Bu değer, iki değişken arasında orta düzeyde bir pozitif yönlü ilişkinin bulunduğunu göstermektedir. Anlamlılık düzeyi ($p = 0,000$) 0,01 eşik değerinin altında olduğundan, bu ilişkinin istatistiksel açıdan anlamlı ve güvenilir olduğu sonucuna varılmıştır. Bu sonuç, bireylerin yayla evi tercihlerinde huzurlu ve sakin bir yaşam alanına duyulan ihtiyacın etkili olduğunu göstermektedir.

Eğitim düzeyi ile "Niğde'yi tercih etme nedeni olarak yakınlık algısı" arasındaki ilişki incelendiğinde, Spearman's rho korelasyon analizi sonucunda, korelasyon katsayısı -0,249 olarak hesaplanmıştır. Bu bulgu, iki değişken arasında orta düzeyde bir negatif yönlü ilişkinin varlığını ortaya koymaktadır. Anlamlılık düzeyi ($p = 0,000$) 0,01 eşik değerinin altında olduğundan, bu ilişkinin istatistiksel açıdan anlamlı ve güvenilir olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulgu, eğitim düzeyi arttıkça, katılımcıların Niğde'yi tercih etme nedenlerinde yakınlık faktörünün daha az önem taşıdığını ortaya koymaktadır.

Araştırmaya katılanların sosyal ve demografik özellikleri Tablo 3'te verilmiştir. Katılanların çoğunluğunun (%52,7) erkeklerden oluştuğu görülmektedir. Kadınların ise katılım oranı %47,3 düzeyindedir. Katılımcıların yaş

dağılımı incelendiğinde (Tablo 3) %4,4'nün 18 yaşın altında olduğu, %44,4'ünün 19-36 yaş aralığında olduğu, %32,4'nün 37-55 yaş aralığında bulunduğu, %18,7'sinin ise 56 yaş üzeri olduğu görülmektedir (Tablo 3). İlkokul mezunlarının %0,6, ortaokul mezunlarının %1,9 lise mezunu olanların %17,5 ve üniversite mezunlarının ise %80,0 oranında olduğu görülmektedir (Tablo 3). Çalışmaya katılanların büyük çoğunluğunu üniversite mezunlarından oluşturmaktadır. Katılımcıların yaşadıkları illere göre dağılımı: Adana ilinden çalışmaya katılanların oranı %27,0, Mersin ilinden çalışmaya katılanların oranı %28,3 Hatay ilinden çalışmaya katılanların oranı %27,0 çalışma esnasında bu illerde olup da başka illerde ikamet edenlerin oranı ise %17,8'dir.

Tablo 3. Çalışmaya Katılanların Demografik ve Kişisel Özelliklerinin Dağılımı

		Toplam	Yüzde (%)
<i>Cinsiyet</i>	Erkek	164	52,7
	Kadın	147	47,3
	Toplam	311	100,0
<i>Yaş</i>	0-18	14	4,4
	19-36	140	44,4
	37-55	102	32,4
	56 ve üzeri	59	18,7
	Toplam	315	100,0
<i>Eğitim</i>	İlkokul	2	,6
	Ortaokul	6	1,9
	Lise	55	17,5
	Üniversite	252	80,0
	Toplam	315	100,0

Katılımcılardan Niğde'nin yayla özelliklerin sahip olduğunu ve yaz aylarının geçirilebilecek bir yer olarak düşünenlerin oranı %52,7'dir. Niğde'yi bir yayla bölgesi olarak düşünmeyenlerin oranı ise %47,3'tür.

Katılımcıların yarısından fazlası (%66,7) Niğde ilinde bir yayla evine sahip olmak istemektedir. Niğde'de bir yayla evine sahip olmayı düşünmeyenlerin oranı ise %33,3'tür. Niğde'de yayla evine sahip olmak isteyenlerin %30'u Adana'da yaşayanlardan, %27'si Mersin'de yaşayanlardan, %29'u Hatay'da yaşayanlardan, %15'i de diğer illerde yaşayanlardan oluşmaktadır. Katılımcıların %83,3'ü müstakil bahçeli evleri tercih ederken, sadece %13,8'i dubleks ev tipini tercih etmişlerdir. Apartman dairesi tipi ev tercih edenlerin oranı ise %2,9'dur.

Niğde'de yayla evine sahip olmayı isteyen katılımcıların tercihleri incelendiğinde, %31,4'ünün Merkez ilçeyi, %11,4'ünün Bor ilçesini, %23,3'ünün Çamardı ilçesini, %31,4'ünün Ulukışla ilçesini ve %2,4'ünün Çiftlik ilçesini tercih ettiği görülmektedir. Bu bulgular, katılımcıların toplam %54,7'sinin Ulukışla ve Çamardı ilçelerini tercih ettiğini göstermektedir (Tablo 4).

Tablo 4. Katılımcıların Yayla Evi Tercih Ettikleri Niğde'nin İlçelerine Göre Dağılımı

İlçeler	Dağılım	Yüzde (%)
Merkez	66	31,4
Bor	24	11,4
Çamardı	49	23,3
Ulukışla	66	31,4
Çiftlik	5	2,4
Toplam	210	100,0

Niğde'de yayla evine sahip olmak isteyenlerin %18,6'sı 100 m2 altında, %28,1'i 101 ile 120 m2 arası, %21,9'u 121 ile 140 m2 arası, %9,0'u 141 ile 160 m2 arası, %3,3'ü 161 ile 180 m2 arası, %6,7'si 200 m2 üzeri büyüklükte ev tercih etmektedir.

Katılımcıların sahip olmayı düşündükleri yayla evleri için ödemeyi düşündükleri bedelin dağılımına bakıldığında %29'u 50 bin \$ ve altı bedel ödemeyi düşünürken, %24,3'ü 50 bin ile 100 bin \$ arasında ödemeyi

düşünmektedir. %21,9'u 101 bin ile 150 bin \$ arasında ödemeyi düşünürken, %6,2'si 151 bin ile 200 bin \$ arasında ödeme yapmayı düşünmektedir. % 5,7'si 201 bin ile 250 bin \$ arasında ödemeyi, %4,3'ü 251 bin ile 300 bin \$ arasında ödemeyi, %8,6'sı ise 301 bin \$ ve üzeri i ödemeyi yapabileceğini ifade etmiştir. Katılımcıların %25,7'si yayla evi bedellerini peşin, %74,3'ü ise taksitle ödemeyi düşünmektedir. Taksitli satın almak isteyenlerin %82,1'i 400\$ ve altında taksit ödeyebileceklerini ifade etmişlerdir.

Katılımcıların %13,2'si bir yıl içerisinde, %33,2'si beş yıla kadar, %53,7'si ise emekli olunca Niğde'de bir yayla evi almayı düşünmektedir.

Çalışmaya katılanların Niğde'yi yaşamlarını sürdürecekleri bir yer olarak tercih etme nedenlerinin başında %35,6 ile serin olması birinci neden olarak görülürken, %25'i Niğde'yi sakin bir şehir olarak değerlendirmektedir. %24,7'si buldukları şehre yakın olarak düşünmektedir. Katılımcıların %8,7'lik bir bölümü Niğde'yi ekonomik açıdan uygun maliyetli bir şehir olarak değerlendirmektedir (Tablo 5).

Tablo 5. Niğde'de Yayla Evi Sahip Olmak İsteyenlerin Niğde'yi Tercih Nedenlerinin Dağılımı

Tercih Nedeni	Dağılım	Yüzde (%)
Sakin olması	78	25,0
Serin olması	111	35,6
Ucuz olması	27	8,7
Yakın olması	77	24,7
Diğer	19	6,1
Toplam	312	100,0

Yıllık sıcaklık ortalaması ise 120C'dir. Yıllık ortalama nem oranı %56, rakım ortalaması ise 1229 m'dir (Niğde Valiliği, 2025). Pozantı Akça Tekir Yaylısının rakımı ise 1250 m'dir. Yükselti olarak güney illerinin yaylalarıyla benzer yükseltiye sahiptir.

Niğde'nin yaz altı aylık sıcaklık ortalaması 200C'dir. İklim ve yükselti bakımından güney illerinin yaylalarına yakın iklim ve yükseltiye sahiptir.

5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Niğde ilinin sosyo gelişmişlik düzeyinde artış hızı ülkemizdeki diğer illere göre daha yavaş artış göstermektedir. Türkiye genelinde yapılan sosyo-gelişmişlik sıralamasında Niğde her geçen yıl daha gerilere doğru gitmektedir. İlde sanayileşme diğer illere nazaran daha düşük düzeydedir. Niğde, Kapadokya bölgesinde yer almasına rağmen Kapadokya turizminden çok sınırlı bir pay almaktadır. Ancak harekete geçirilebilecek turizm potansiyelleri vardır. Bunlar içerisinde dağcılık ve kaplıca turizmi belirli ölçüde turist çekerken, değer turizm potansiyelleri atıl vaziyettedir.

Pozantı-Niğde Otoyolu'nun açılmasına kadar Niğde'ye doğrudan ulaşım sağlayan bir ana güzergâh mevcut değildi. Otoyolun açılmasıyla birlikte güney illerine ulaşım kolaylaşmıştır. 2020 yılında açılan Niğde-Ankara otoyolu ile il, Şanlıurfa'dan Edirne'ye kadar otoyol ile bağlantı sağlanmış ve ulaşım kolaylaşmıştır. Devlet tarafından bu otoyollar inşa edilirken, il yönetiminin bu otoyolların sağladığı fırsatları değerlendirme konusunda belirgin bir strateji geliştirmedeği görülmektedir. Bu çalışma, Adana, Mersin ve Hatay illerinde yaklaşık 7 milyonluk nüfusun yayla turizmine yönelik ciddi bir talebi olduğunu göstermektedir. Mevcut talebin özellikleri ve talep ettikleri yayla evlerinin tipleri araştırma sonucunda ortaya çıkmaktadır. İlin buna uygun yerleşim alanları ve alt yapı çalışmaları yapması ve projeler geliştirmesi gerekmektedir. Bu tür projeler geliştirildiğinde ve yeterli pazarlama faaliyetleri sürdürülürse önemli bir talep potansiyelini olduğu görülmektedir. Kentsel gelişimdeki belirsizlikleri aşmak için arazi kullanım

uygulamalarında daha dayanıklı ve esnek bir planlama yaklaşımının benimsenmesi gerekmektedir (Yiu ve Çeung, 2021, s. 7321).

Niğde’de yayla evi sahibi olma isteği ile çeşitli faktörler arasında anlamlı ilişkiler olduğunu göstermektedir. Özellikle eğitim düzeyi, ev tipi tercihi, ödeme yöntemi ve iklim koşulları gibi faktörlerin, bireylerin yayla evi tercihlerini önemli ölçüde etkilediği tespit edilmiştir. Çalışmanın bulguları, yüksek eğitilmiş, orta-üst gelirli, kent merkezlerinde yaşayan ve dijital okuryazar bireyler için geçerli olup, Niğde'nin yayla turizmi pazarlama stratejisinin bu segmente odaklanması önerilmektedir; ancak düşük eğitilmiş, geleneksel yaylacılık kültürüne sahip ve kırsal kesimden gelen talep bu çalışma kapsamında değerlendirilememiş olup, gelecek araştırmalarda bu boşluğun doldurulması gerekmektedir. Ayrıca mevcut bulgular maksimum talep potansiyelini göstermekte olup, gerçekleşecek talep ekonomik koşullar, konut arzı ve altyapı gelişimine bağlı olarak daha düşük seyir izleyebileceğinden, politika önerileri bu sınırlılıklar dâhilinde değerlendirilmelidir.

Şehir, yayla turizmi yönünden önemli bir potansiyel barındırmaktadır. Ayrıca ekoturizm ve kültür turizmi olanakları da bulunmaktadır. Bir turistik potansiyelin satılabilir hale getirilmesi için o potansiyelin ürün haline getirilmesi ve somutlaştırılması gerekmektedir. Çalışma Niğde'nin yayla turizmi potansiyelini harekete geçirerek yerel kalkınmaya katkı sağlayabilecek stratejiler geliştirmek için bir zemin oluşturmaktadır. Bu bulgular, özellikle hangi hedef kitlelere yönelik pazarlama stratejilerinin geliştirilmesi ve hangi tür konaklama tesislerinin teşvik edilmesi gerektiği konusunda yol gösterici niteliktedir. Ayrıca katılımcıların yayla evi satın alma sürecinde sosyal tesisler, alışveriş merkezleri ve sağlık kuruluşları gibi olanakların varlığına önem verdikleri anlaşılmaktadır. Bu durum, yerel yönetimlerin altyapı hizmetleri iyileştirmesi sürecinde önceliklendirme yapmalarına olanak tanıyabilir. Özellikle, yayla turizmi potansiyeli olan bölgelerde bu türden sosyal donatı alanlarının oluşturulması, turistlerin ve yerel halkın yaşam kalitesini artırabilir.

Çalışma, Niğde'nin tarihi ve kültürel mekânları hakkındaki bilgisi sınırlı olduğunu ortaya koymaktadır. Bu durum, yerel yönetimlerin markalaşma çalışmalarına ağırlık vermesi gerektiğini göstermektedir. Niğde'nin tarihi ve kültürel zenginliklerinin tanıtılması, yayla turizmi ile bütünleşmiş bir şekilde sunulması, turistlerin ilgisini çekebilir ve bölgeye olan talebi artırabilir. Bu bulgular, yerel aktörler arasında koordineli bir işbirliğinin kurulmasının kritik önem taşıdığını ortaya koymaktadır. Yerel yönetimler, turizm sektöründe faaliyet gösteren işletmeler, sivil toplum kuruluşları ve diğer ilgili paydaşlarla işbirliği içerisinde yayla turizminin sürdürülebilir bir şekilde geliştirilmesine yönelik stratejik projeler ve ortak girişimler tasarlayabilirler. Bu tür işbirlikleri, bölgenin turizm potansiyelini maksimum düzeyde değerlendirerek ekonomik ve sosyal kalkınmaya katkı sağlayabilir. Bu türden işbirlikleri, kaynakların daha etkin kullanılmasına ve sürdürülebilir turizm uygulamalarının hayata geçirilmesine katkı sağlayabilir. Yayla turizmi, bölgede yeni istihdam olanakları yaratabilir. Özellikle, konaklama, yeme-içme, rehberlik gibi hizmet sektörlerinde istihdam artışı yaşanabilir. Bu durum, genç nüfusun bölgede kalmasına ve işsizlik oranının azalmasına yardımcı olabilir. Yayla turizmi, sürdürülebilir kalkınma ilkeleri doğrultusunda geliştirilmelidir. Doğal ve kültürel değerlerin korunması, çevreye duyarlı uygulamaların teşvik edilmesi, yerel halkın turizm sürecine katılımının sağlanması gibi hususlara dikkat edilmelidir. Bu çalışmanın Niğde için kentsel yayla turizmi açısından somut sonuçlar doğurabilir. Niğde'yi yaz aylarında geçirilebilecek yer olarak görenlerin oranı %52,7 iken, burada yayla evi sahibi olmak isteyenlerin oranı %66,7'ye ulaşmaktadır. Aradaki bu 14 puanlık fark, yayla evi edinme isteğinin yalnızca 'yazlık kullanım' amacıyla sınırlı kalmadığını göstermektedir. Bu talep; yatırım amaçlı değer biriktirme (spekülatif beklenti), gelecekte yaşama planı (ertelenmiş tüketim) veya nesilden nesile aktarılacak bir

mülk edinme (intergenerational transfer) gibi farklı motivasyonları da bünyesinde barındıran karmaşık bir karar yapısına işaret etmektedir. Dolayısıyla, katılımcılar arasındaki yayla evi talebi; salt 'kullanım değeri'nden (yazlık ihtiyacı) kaynaklanan bir tüketim eğiliminin ötesinde, hem bugünkü yararı hem gelecekteki getirisi olan bir varlık olarak değerlendirilen çok katmanlı bir tercihi yansıtmaktadır.

Araştırma ve Yayın Etiği Beyanı

Bu çalışma bilimsel araştırma ve yayın etiği kurallarına uygun olarak hazırlanmıştır.

Çıkar Çatışması

Yazarlar açısından ya da üçüncü taraflar açısından çalışmadan kaynaklı çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Destek Beyanı

Bu çalışma herhangi bir kurumdan destek almamıştır.

Etik Kurul Onayı

Bu araştırma için Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Etik Kurulu'nun 01.11.2024 tarih ve 2024/19-09 sayılı kararı ile etik kurul onayı alınmıştır.

KAYNAKÇA

- Acar, S., Bilen Kazancık, L., Meydan, M. ve Işık, M. (2017). İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması SEGE-2017. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı. Ankara: Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü.
- Acar, S., Şahin Cinoğlu, D., Karagöz, T., Kaygısız, G., Meydan, M. C. ve Işık, M. (2022). İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması SEGE-2022. Ankara: Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü.
- Akar, Ü., Doraj, P. ve Aluçlu, İ. (2023). Pandemi sonrası turistik alanların mekânsal düzenleme kriterleri üzerine bir araştırma, *Kent Akademisi*, 16(2), 1124-1141. doi:<https://doi.org/10.35674/kent.1219280>.
- Alagöz, C. A. (1993). Türkiye'de yaylacılık araştırmaları. *Türkiye Coğrafya Dergisi*(18) Sayı 30, 1-52.
- Alpaslan, C. (2013). Medeniyetlerin yaşatıldığı şehir Niğde ve turizm. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 5 (1) Sayı 1, 47-61.
- Altuncan, M. (2003). Geleneksel Niğde Evleri. *Türk Arkeoloji ve Etnografya Dergisi*(73), 57-64.
- Bekdemir, Ü. ve Özdemir, Ü. (2002). Doğu Karadeniz bölümünde gelişmekte olan yayla turizm merkezlerine bir örnek: Bektaş Yaylası. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 7, 9-35.
- Bilici, N. ve Işık Z. (2018). Bölgesel kalkınmada yayla turizmi: Rize ili örneği. *AÇÜ Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, (4)1, 1-21.
- Branca, D. ve Haller, A. (2021). Urbanization, touristification and verticality in the Andes: A profile of Huaraz, Peru, *Institute for Interdisciplinary Mountain Research, Austrian Academy of Sciences*, Innrain 25, 6020 Innsbruck, Austria.
- Bryman, A. (2012). Social research methods (4th ed.). *Oxford University Press*.
- Cochran, W. G. (1977). Sampling techniques (3rd ed.). New York: John Wiley & Sons
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*, 297-334.
- Daşcı, M. ve Çomaklı, B. (2006). Yaylacılık ve tarımsal açıdan önemi. *Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fak. Dergisi*, 37(2), 275-280.
- Derčan, B., Gatarić, D., Bubalo Živković, M., Belij Radin, M., Vukoičić, D., Kalenjuk Pivarski, B., ... Lutovac, M. (2023). Evaluating Farm Tourism Development for Sustainability: A Case Study of Farms in the Peri-Urban Area of Novi Sad (Serbia). *Sustainability*; 15, 12952-1973. doi: <https://dx.doi.org/10.3390/su151712952>.
- Doğan, S. ve Özaslan, Y. (2017). Kırsal alan gelişimi açısından kırsal turizm ve kırsal turizmin dünyadaki durumu. *Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Ulusal Alternatif Turizm Kongresi Özel Sayısı[IV], (61-78).
- Doğanay, H. ve Çoşkun, O. (2013). Türkiye yaylacılığındaki değişme eğilimleri ve başlıca sonuçları. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 18 (30), 1-27.
- Doğanay, S. (2010). İşlevsel değişim sürecinde Çakırgöl çevresinde yaylalar ve yaylacılık. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7(2), 611-639.
- Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (2023). Doğu Karadeniz turizm 2023 stratejisi, https://www.doka.org.tr/dosyalar/editor/files/dogu-karadeniz-turizm-2023-stratejisi-04_04_2012.pdf adresinden alınmıştır. Erişim 10.05.2025.
- Dunets, A., Vakhrushev, I., Sukhova, M., Sokolov, M., Utkina, K. ve Shichiyakh, R. (2019). Selection of Strategic Priorities for Sustainable Development of Tourism in a Mountain Region: Concentration of Tourist Infrastructure or Nature-Oriented Tourism. *Entrepreneurship and Sustainability Issues*, 7(2), 1217-122. doi:[http://doi.org/10.9770/jesi.2019.7.2\(29\)](http://doi.org/10.9770/jesi.2019.7.2(29)).
- Eskin, B., Tuncer, M. ve Demirçivi B., M. (2017). Alternatif turizm çeşidi olarak ekolojik turizm: Hasan dağı örneği. *Aksaray Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 9 (3), 15-26.
- Gül, H. E. ve Çevik, B. (2014). 2010 ve 2012 Verileriyle Türkiye'de illerin gelişmişlik düzeyi araştırması. İş Bankası yayınları, İstanbul. https://ekonomi.isbank.com.tr/ContentManagement/Documents/ar_03_2012.pdf adresinden alınmıştır.

- Gülpınar Sekban, D., Bekar, M. ve Acar, C. (2018). Trabzon ilinin yayla turizmi potansiyelinin değerlendirilmesi ve farkındalık yönünden incelenmesi. *Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi (IBAD)*, 3 (1), 349-361, <https://doi.org/10.21733/ibad.404272>.
- Kalaycı, M. ve Çelikbaş, O. (2019) Kültürel mirasın kırsal turizm bakımından önemi. 8. Ulusal Kırsal Turizm Kongresi, Muğla. Erişim adresi: <https://avesis.akdeniz.edu.tr/yayin/abb4cefe-beae-4197-87d8-c0e3762bc2ec/kulturel-mirasin-kirsal-turizm-bakimindan-onemi>.
- Karakoç, B. G. ve Akyurt, H. (2024). Seyahat acenta yöneticilerinin ekoturizm algısının tespiti: Trabzon ili uygulaması. *Journal of Global Tourism and Technology Research*, 5(1), 36-51. doi:<https://doi.org/10.54493/jgttr.1413928>.
- Karataş, A. (2020). Kırsal Alanların Kalkınmasında Kırsal Turizmin Rolü: Niğde İli Örneği. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 9(1), 714-735. <https://doi.org/10.15869/itobiad.696452>.
- Kim, H. (2013). Statistical notes for clinical researchers: assessing normal distribution (2) using skewness and kurtosis. *Restorative Dentistry & Endodontics*, 38(1), 52-54.
- Koca, H. (1995). Gözne'de yayla turizmi. *Doğu Coğrafya Dergisi*, cilt 1, Sayı 1, 281-301.
- Lagarias, A. ve Stratigea, A. (2023). Coastalization patterns in the Mediterranean: a spatiotemporal analysis of coastal urban sprawl in tourism destination areas. *GeoJournal*(88), :2529–2552. doi:<https://doi.org/10.1007/s10708>
- Li, M., Chen, T., Li, J., Yang, G., Zhao, L., Cao, Q. ve Sun, Y. (2024). Advancing sustainability in urban planning by measuring and matching the supply and demand of urban green space ecosystem services. *Sustainability*, 16(23), 10306-10336. doi:<https://doi.org/10.3390/su162310306>.
- Mandic, A. ve McCool, S. (2023). Sustainable visitor experience design in nature-based tourism: an introduction to the Special Issue. *Journal of Ecotourism*, 22(1), 1-3. doi:<https://doi.org/10.1080/14724049.2022.2124765>.
- Marsiglio, S. (2015). Economic growth and environment: tourism as a trigger for green growth., 21(1). *Tourism Economics*, 21(1), 183-204. doi:<https://doi.org/10.5367/te.2014.0411>.
- Moser, S. C. ve Kalton, G. (1979). *Survey Methods in Social Investigation* (2 b.). London: Routledge.
- Niğde Valiliği. (2016) Niğde İl Gelişme Planı (NİGEP). <https://www.nigde.gov.tr> adresinden alınmıştır. Erişim 5.04.2025.
- Ongun, R. ve Yılmaz, T. (2009). Kentsel yeşil alan varlığının Niğde kenti örneğinde değerlendirilmesi. *Mediterranean Agricultural Sciences*, 32(1), 11-20. doi:<https://doi.org/10.29136/mediterranean.486732>.
- Peyvel, E., Bercegol, R. d., Dietrich, J., Goreau-Ponceaud, A., Jennings, E., Sacareau, I., & Bautes, N. (2025). Rethinking (with) hill stations. How tourism is urbanising South and Southeast Asian mountain areas. *Mondes du tourisme Carte blanche & perspectives*, 1-22.
- Robert, S., Fox, D., Boulay, G., Grandclément, A., Garrido, M., Pasqualini, V., ... Trémélo, M.-L. (2019). A framework to analyse urban sprawl in the French Mediterranean. *Regional Environmental Change* (19), 559-572. doi:<https://doi.org/10.1007/s10113-018-1425-4>.
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı. (05.01.2025). <https://www.investinnigde.com/bir-bakista-nigde/> adresinden alınmıştır.
- Tang, J., Cai, C., Liu, Y. ve Sun, J. (2022). Can tourism development help improve urban liveability? An examination of the Chinese case. *Sustainability*, 14(18), 11427. doi:<https://doi.org/10.3390/su141811427>.
- Tapur, T. (2008). Barcın yaylası (Karaman/Sariveliler). *Türk Coğrafya Dergisi*, 51, 33-52.
- Tekin, Ö. F. (2016). Alternatif bir turizm türü olarak yayla turizmi ve Bozkır ilçesinin potansiyelinin değerlendirilmesi. Uluslararası Sempozyum: Geçmişten Günümüze Bozkır (06-08 Mayıs 2016) Konya.
- Türkmen, H. H. (2016). Anadolu'nun saklı kenti Niğde'nin turizm potansiyelinin değerlendirilmesi. *III. Uluslararası KOP Bölgesel Kalkınma Sempozyum Kitabı*, Aksaray, 2016 s. 644-651.
- TUİK, <https://data.tuik.gov.tr> adresinden alınmıştır. Erişim, 24.3.2025
- Yamane, T. (1967). *Statistics: An introductory analysis* (2nd ed.). Harper and Row. New York.
- Yiu, C.Y. ve Çeung, K., Ş. (2021). Urban zoning for sustainable tourism: a continuum of accommodation to enhance city resilience. *Sustainability*, 13(13), 7317-7332. doi:<https://doi.org/10.3390/su13137317>.

Zavaleta Chavez Arroyo, F., Sánchez Pantaleón, A., Aldea Roman, C., Esparza-Huamanchumo, R. ve Álvarez-García, J. (2024). A structural analysis of the economic impact of tourism and the perspective of tourism providers in Kuélap, Peru. *Land*, 13(1), 120-136. doi:<https://doi.org/10.3390/land13010120>.

Zhang, X. ve Ren, X. (2024). Design dilemma between urban tourism and quality of life: Assessment of livability barriers in different contexts. *Sustainability*, 16(12), 4897-4929. doi:<https://doi.org/10.3390/su16124897>.